

پست

شماره: ۳۳۶۶۶۶۶۶
تاریخ: ۱۳۹۸/۰۸/۲۲
پست:

دبیرخانه شورای نگهبان
شماره ثبت: ۹۸۱۰/۱۴۱۸۲
تاریخ ثبت: ۳۹۸/۸/۲۵
کد پرونده:
ساعت ورود:

حضرت آیت الله احمد جنتی
دبیر محترم شورای نگهبان

در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
لایحه موافقتنامه کشتیرانی تجاری دریایی در دریای خزر بین دولت جمهوری اسلامی
ایران و دولت جمهوری قزاقستان که به مجلس شورای اسلامی تقدیم شده بود و در
جلسه علنی روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۸/۸/۲۰ مجلس با اصلاحاتی به تصویب
رسیده است، به پیوست ارسال می شود.

علی لاریجانی

لایحه موافقتنامه کشتیرانی تجاری دریایی در دریای خزر بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری قزاقستان

ماده واحده- موافقتنامه کشتیرانی تجاری دریایی در دریای خزر بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری قزاقستان مشتمل بر یک مقدمه و بیست و یک ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می‌شود. تبصره- رعایت اصل یکصد و سی و نهم (۱۳۹) قانون اساسی در حل و فصل اختلاف‌ها موضوع ماده (۱۷) و رعایت اصول هفتاد و هفتم (۷۷) و یکصد و بیست و پنجم (۱۲۵) قانون اساسی در اصلاح‌های بعدی آن، موضوع ماده (۱۸) موافقتنامه الزامی است.

بسم الله الرحمن الرحيم

موافقتنامه کشتیرانی تجاری دریایی در دریای خزر بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری قزاقستان

مقدمه

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری قزاقستان که از این پس با عنوان «طرفهای متعاقد» به آنها اشاره خواهد شد، با تمایل به تحکیم و گسترش مناسبات بین دو کشور در زمینه حمل و نقل دریایی در دریای خزر براساس آزادی کشتیرانی و طبق اصول برابری و منافع و مساعدت متقابل به شرح زیر توافق نمودند:

ماده ۱- تعاریف

از نظر این موافقتنامه، معانی اصطلاحات به کاررفته به شرح زیر می‌باشد:

۱- «مقامهای صلاحیتدار»:

- برای دولت جمهوری اسلامی ایران: وزارت راه و شهرسازی- سازمان بنادر و دریانوردی؛

- برای دولت جمهوری قزاقستان: وزارت سرمایه‌گذاری و توسعه در صورت تغییر نام یا وظایف مقامهای صلاحیتدار، طرفهای متعاقد یکدیگر را از تغییرات مزبور از طریق مجاری دیپلماتیک آگاه خواهند نمود.

۲- «کشتی طرف متعاقد»: هر شناور تجاری دریارو که در یک طرف متعاقد طبق قوانین و مقررات ملی لازم‌الاجرای آن به ثبت رسیده باشد و تحت پرچم آن کشور تردد نماید. این اصطلاح شامل کشتی‌های نظامی، ماهیگیری، بیمارستانی، تحقیقاتی و همچنین سایر شناورهای دولتی که دارای کارکرد غیرتجاری می‌باشند، نمی‌شود.

۳- «شرکت کشتیرانی طرف متعاقد»: شخص حقیقی یا حقوقی که توسط طرف متعاقد طبق قوانین و مقررات لازم‌الاجرای آن به ثبت رسیده، دارای دفتر یا نشانی ثبت‌شده در آن طرف متعاقد می‌باشد.

۴- «خدمه»: فرمانده کشتی و هر فرد دیگری که دارای شناسنامه دریانوردی باشد و در کشتی هریک از طرفهای متعاقد به کار گمارده شده و نام وی در فهرست خدمه کشتی درج گردیده باشد.

۵- «بندر طرف متعاقد»: بندری در دریای خزر که در قلمروی یک طرف متعاقد واقع شده و بر روی کشتیرانی تجاری بین‌المللی باز باشد.

۶- «مسافر»: فردی که به موجب قرارداد حمل به وسیله کشتی طرف متعاقد حمل شود، بدون آن که نام وی در فهرست خدمه کشتی هر طرف متعاقد ذکر شده باشد و به موجب قرارداد در آن به انجام کاری اشتغال داشته باشد.

۷- «قوانین و مقررات»: قوانین و مقررات ملی لازم‌الاجرای مصوب نهادهای صلاحیتدار طرف متعاقد

ماده ۲- اهداف

اهداف این موافقتنامه به شرح زیر است:

الف) برنامه‌ریزی و گسترش روابط بین طرفهای متعاقد در زمینه حمل و نقل دریایی و تسهیل تجارت دریایی در دریای خزر براساس اصول برابری و منافع متقابل؛

ب) ایجاد هماهنگی‌های لازم در کشتیرانی در دریای خزر بین طرفهای متعاقد؛

پ) کمک به گسترش روابط تجاری و اقتصادی بین طرفهای متعاقد.

ماده ۳- زمینه‌های همکاری

طرفها از روابط ثمربخش بین مقامهای صلاحیتدار خود و دیگر سازمانهای ذی ربط به ویژه انجام رایزنی‌های دوجانبه و تبادل اطلاعات استقبال می‌نمایند. همکاری‌های مزبور شامل موارد زیر می‌باشد:

الف) ایجاد شرایط مناسب جهت استفاده مؤثر از بنادر طرف متعاقد در دریای خزر؛

ب) تأمین ایمنی و امنیت در دریای خزر برای کشتی‌ها، خدمه، بار و مسافر؛

پ) تأکید بر لزوم حفاظت محیط زیست در دریای خزر؛

ت) تأکید بر برنامه‌های آموزشی برای فعالیت‌های ذی ربط بندری و کشتیرانی طرفهای متعاقد؛

ث) توسعه روابط و تبادل تجارب در زمینه‌های اقتصادی، علمی و فنی حمل و نقل دریایی در دریای خزر؛

ج) تبادل نظر در خصوص فعالیت سازمانهای بین‌المللی که در موضوعات کشتیرانی تجاری فعالیت دارند و مشارکت در موافقتنامه‌های بین‌المللی مربوط به تجارت دریایی

ماده ۴- توسعه حمل و نقل دریایی

۱- طرفهای متعاقد اقدامات زیر را انجام خواهند داد:

الف) کمک به توسعه حمل و نقل دریایی بین طرفهای متعاقد در دریای خزر و تلاش‌های مشترک برای رفع هر مشکلی که ممکن است مانع گسترش حمل و نقل دریایی بین بنادر طرفهای متعاقد شود.

ب) ارتقای مشارکت شرکت‌های کشتیرانی طرفهای متعاقد در حمل و نقل کالا و مسافر بین قلمروهای خود

پ) جلوگیری از دربانوردی کشتی‌های خارج از استاندارد تحت پرچم طرف متعاقد

۲- کشتی‌های هریک از طرفهای متعاقد که دارای استانداردهای ملی و بین‌المللی می‌باشند، برای ورود به بنادر طرف متعاقد دیگر و کشورهای ثالث دیگر در دریای خزر محدودیتی به هر دلیل نخواهند داشت.

۳- مفاد بندهای (۱) و (۲) این ماده به حقوق کشتی‌های تحت پرچم سایر کشورهای دریای خزر که در اجاره شرکت‌های کشتیرانی هریک از طرفهای متعاقد هستند، لطمه‌ای وارد نخواهد ساخت.

۴- مفاد بندهای (۱) و (۲) این ماده به حقوق شرکت‌های کشتیرانی سایر کشورهای دریای خزر و همچنین کشتی‌هایی که تحت پرچم سایر کشورهای دریای خزر به حمل و نقل دریایی بین بنادر طرفهای متعاقد و بنادر کشورهای ساحلی دیگر مبادرت می‌ورزند، لطمه‌ای وارد نخواهد ساخت.

۵- شرکت‌های کشتیرانی یک طرف متعاقد می‌توانند نسبت به تأسیس نمایندگی یا شعبه در قلمرو طرف متعاقد دیگر طبق قوانین و مقررات ملی لازم‌الاجراء در طرف متعاقدی که نمایندگی یا شعبه مذکور در آن تأسیس می‌شود، اقدام نمایند.

ماده ۵- عدم تبعیض و رقابت آزاد

طرفهای متعاقد قواعد رقابت آزاد و عدم تبعیض در کشتیرانی بین‌المللی در دریای خزر را رعایت خواهند نمود.

ماده ۶- انتقال آزاد درآمد

هریک از طرفهای متعاقد طبق قوانین، قواعد و مقررات ملی لازم‌الاجرای خود به شرکت‌های کشتیرانی طرف متعاقد دیگر حقوق مساوی برای استفاده، تعیر یا انتقال درآمد حاصل از خدمات کشتیرانی ارائه‌شده در کشور خود را خواهد داد.

ماده ۷- رفتار با کشتی‌ها در بنادر طرفهای متعاقد

هریک از طرفهای متعاقد در بنادر خود نسبت به کشتی‌ها، بارها، خدمه و مسافران طرف متعاقد دیگر در موارد زیر همان رفتاری را خواهد داشت که نسبت به کشتی‌ها، بارها، خدمه و مسافران کشتی خود معمول می‌دارد:

۱- دسترسی به بنادر طرفهای متعاقد

۲- اعمال رویکرد واحد برای اخذ هزینه‌ها و عوارض بندری طبق قوانین، قواعد و مقررات ملی لازم‌الاجرای طرفهای متعاقد

- ۳- استفاده از تسهیلات بندری برای حمل بار و مسافر
۴- دسترسی به تمامی خدمات و تسهیلات بندری

ماده ۸- تسهیل حمل و نقل دریایی

طرفهای متعاقد در حدود قوانین و مقررات لازم الاجراء در قلمرو خود، تمامی اقدامات لازم را انجام خواهند داد تا تشریفات اداری، گمرکی و بهداشتی و همچنین هرگونه تشریفات بندری دیگر حاکم در بنادر خود را تسهیل و ساده سازی نمایند.

ماده ۹- موضوعات خارج از حیطه شمول موافقتنامه

- ۱- این موافقتنامه فعالیتی را که هر طرف متعاقد برای شرکت های کشتیرانی و همچنین برای اتباع و ساکنین خود اختصاص داده است مانند کشتیرانی ساحلی، یدک کشی، راهنمایی و سایر خدمات مربوط به حمل و نقل دریایی شامل نخواهد شد.
۲- با وجود این، مفاد بند (۱) این ماده در مورد کشتیرانی ساحلی، چنانچه کشتی هریک از طرفهای متعاقد بین بنادر طرف متعاقد دیگر برای تخلیه بار یا پیاده کردن مسافر حمل شده از سایر کشورهای ساحلی یا بارگیری یا سوار کردن مسافر بر روی کشتی و حمل آنها به کشورهای ساحلی دیگر به فعالیت پردازد، اعمال نخواهد شد.

ماده ۱۰- به رسمیت شناختن مدارک شناسایی خدمه

- ۱- هر یک از طرفهای متعاقد مدارک شناسایی رسمی خدمه ای را که از اتباع طرف متعاقد دیگر می باشند و توسط مقامهای صلاحیتدار طرفهای متعاقد صادر شده است، به رسمیت خواهد شناخت و به دارندگان این مدارک حقوق موضوع ماده (۱۱) این موافقتنامه را اعطاء خواهد نمود.
این مدارک عبارتند از:

- برای اتباع دولت جمهوری اسلامی ایران - مدرک شناسایی دریانوردان یا گذرنامه شهروندان جمهوری اسلامی ایران؛

- برای اتباع دولت جمهوری قزاقستان - مدرک شناسایی دربانوردان یا گذرنامه شهروندان جمهوری قزاقستان

۲- طرفهای متعاقد حداکثر سی روز پس از لازم الاجراء شدن این موافقتنامه، مدارک نمونه موضوع بند (۱) این ماده را از طریق مجاری دیپلماتیک مبادله خواهند نمود. طرفهای متعاقد هرگونه تغییر در نوع مدارک مزبور را نیز حداکثر سی روز قبل از انجام تغییر یا ارائه آن، به یکدیگر اطلاع خواهند داد.

۳- خدمه کشتی یک طرف متعاقد که از اتباع کشور ثالث می باشند باید دارای مدارک صادرشده توسط مقامهای صلاحیتدار طرف متعاقد دیگر یا کشور ثالثی باشند که توسط مقامهای صلاحیتدار آن طرف متعاقد شناسایی شده باشد.

ماده ۱۱- ورود، گذر و اقامت خدمه

۱- هریک از طرفهای متعاقد به خدمه کشتی طرف متعاقد دیگر که دارای یکی از مدارک موضوع بندهای (۱) و (۳) ماده (۱۰) این موافقتنامه می باشند، اجازه خواهد داد تا طبق قوانین و مقررات ملی لازم الاجرای آن طرف متعاقد به ساحل بروند و در محوطه شهر بندری توقف نمایند، مگر آنکه دلایل موجهی برای عدم اجازه به جهات بهداشت عمومی، ایمنی عمومی، نظم عمومی یا امنیت ملی داشته باشد.

در صورت امتناع از اعطای اجازه مزبور، طرف متعاقد مربوط بنا به درخواست، از موضوع و دلایل یادشده از طریق نمایندگی سیاسی یا کنسولی آن طرف متعاقد آگاه خواهد شد.

۲- هر خدمه ای که دارای مدارک مورد اشاره در بندهای (۱) و (۳) ماده (۱۰) این موافقتنامه و در صورت لزوم روادید می باشد می تواند از قلمرو طرف متعاقد دیگر برای اهداف زیر گذر نماید:

الف) ملحق شدن به کشتی خود یا انتقال به کشتی دیگر؛

ب) ملحق شدن به کشتی خود در کشور دیگر یا برای بازگشت به کشور موطن خود؛

پ) هرگونه منظور دیگر که به تأیید مقامهای صلاحیتدار طرف متعاقد دیگر رسیده باشد.

۳- مقامهای صلاحیتدار طرفهای متعاقد برای هر خدمه‌ای که در قلمرو آنها در بیمارستان پذیرش شده باشد، برای مدت زمان لازم جهت درمان، اجازه اقامت را صادر خواهند نمود.

۴- طرف متعاقد با رعایت بند (۱) این ماده، حق ممانعت از ورود افراد نامطلوب به قلمرو خود را حتی در مواردی که این افراد دارای مدارک موضوع ماده (۱۰) این موافقتنامه و در صورت لزوم روادید باشند، برای خود محفوظ می‌دارند.

۵- مفاد بندهای (۱) تا (۴) این ماده تأثیری بر قوانین و مقررات ملی طرفهای متعاقد در زمینه ورود، گذر، اقامت و خروج افراد بیگانه نخواهد داشت.

ماده ۱۲- همکاری فنی

طرفهای متعاقد همه امکانات خود را برای توسعه همکاری‌های دوجانبه دریایی در زمینه کشتیرانی تجاری در دریای خزر به‌کار خواهند گرفت و شرکت‌های کشتیرانی و هر سازمان مرتبط با حمل و نقل دریایی خود را به گسترش فعالیت در تمامی زمینه‌های همکاری ترغیب خواهند نمود. این همکاری شامل موارد زیر خواهد بود:

الف) ایمنی دریایی

ب) حفاظت از محیط زیست دریایی

پ) تجسس و نجات در دریا

ت) توسعه و ارتقای مدیریت بندری و دریایی

ث) آموزش در زمینه امور مرتبط با فعالیت‌های بندری و دریایی

ج) تبادل اطلاعات و داده‌های مرتبط بندری و دریایی

ماده ۱۳- شناسایی متقابل مدارک کشتی

۱- هریک از طرفهای متعاقد، تابعیت کشتی طرف متعاقد دیگر را براساس اسناد موجود در کشتی، صادره توسط مقامهای صلاحیتدار کشور صاحب پرچم، طبق قوانین و مقررات ملی لازم‌الاجرای خود، به رسمیت خواهد شناخت.

۲- هر طرف متعاقد همه اسناد کشتی طرف متعاقد دیگر را که مربوط به تجهیزات، خدمه و ظرفیت کشتی باشد و همچنین سایر گواهینامه‌ها و اسناد صادره توسط مقامهای صلاحیتدار کشور صاحب پرچم طبق قوانین و مقررات ملی لازم‌الاجراء در طرفهای متعاقد، به رسمیت خواهد شناخت.

۳- هر یک از طرفهای متعاقد گواهینامه‌های بین‌المللی اندازه‌گیری ظرفیت و سایر اسناد طبقه‌بندی صادره توسط سازمانها (مجامع طبقه‌بندی) که طبق الزامات کنوانسیون‌های بین‌المللی مربوطه توسط مقام‌های صلاحیتدار طرفهای متعاقد مورد شناسایی قرار گرفته باشد، به رسمیت خواهد شناخت. کشتی‌های یک طرف متعاقد که دارای گواهینامه‌های اندازه‌گیری ظرفیت معتبر می‌باشند از اندازه‌گیری مجدد در بنادر طرف متعاقد دیگر معاف خواهند بود.

ماده ۱۴- کمک و مساعدت

۱- چنانچه کشتی یک طرف متعاقد در قلمرو طرف متعاقد دیگر دچار سانحه‌ای شود یا با خطر دیگری مواجه شود، مقامهای صلاحیتدار طرف متعاقد دیگر تا همان حدی که با کشتی تحت پرچم کشور خود رفتار می‌نمایند، تمامی اقدامات لازم را برای کمک و مساعدت به خدمه، مسافران، کشتی و بار به عمل خواهند آورد.

۲- مقامهای صلاحیتدار طرف متعاقدی که کشتی طرف متعاقد دیگر در آبهای سرزمینی آن دچار سانحه شده یا با هر خطر دیگر موضوع بند (۱) این ماده مواجه شده است در اولین فرصت ممکن حادثه را به نزدیکترین نمایندگی کنسولی طرف متعاقد دیگر اعلام خواهند نمود.

۳- مقامهای صلاحیتدار یک طرف متعاقد، بروز سانحه یا وضعیت اضطراری برای کشتی یکی از طرفهای متعاقد در قلمرو طرف متعاقد دیگر را فوری به آگاهی مقامهای صلاحیتدار طرف متعاقد دیگر خواهند رساند. تجهیزات و سایر اموال، بار، قطعات یدکی و تدارکات موجود بر روی کشتی خسارت دیده از کلیه حقوق گمرکی، عوارض و مالیات‌ها معاف خواهند بود، مشروط بر اینکه برای اهداف تجاری در قلمرو آن طرف متعاقد ترخیص نشده باشند.

۴- مفاد بندهای (۱) تا (۳) این ماده خدشه‌ای به حق اقامه دعوی برای مطالبه هزینه‌های مربوط به خدمات جستجو و نجات دریایی، مساعدت و کمک ارائه‌شده به کشتی، مسافران، خدمه و بار آن وارد نخواهد کرد.

ماده ۱۵- رعایت قوانین و مقررات لازم‌الاجراء

۱- کشتی‌های یک طرف متعاقد، همچنین بارها، خدمه و مسافران آنها در زمانی که در قلمرو طرف متعاقد دیگر می‌باشند مشمول قوانین و مقررات لازم‌الاجراء در آن طرف متعاقد به‌ویژه مقررات راجع به ایمنی حمل و نقل دریایی، ورود، توقف و خروج خدمه و مسافران، ورود و خروج بار، عبور از مرز، مهاجرت، گمرکات، مالیات، حفاظت از محیط زیست و نیز مقررات بهداشتی خواهند بود.

۲- کشتی‌های یک طرف متعاقد که در قلمرو طرف متعاقد دیگر هستند مشمول مقررات آن طرف متعاقد، مربوط به تجهیزات، تسهیلات، وسایل ایمنی، اندازه‌گیری و قابلیت دریانوردی کشتی خواهند بود که براساس موافقتنامه‌های بین‌المللی مرتبط، برای کشور صاحب پرچم الزام‌آور می‌باشد.

ماده ۱۶- کارگروه مشترک

کارگروه مشترکی متشکل از نمایندگان مقام‌های صلاحیتدار شرایط لازم را فراهم خواهد کرد تا به تناوب و به شکل ادواری و یا بنا به درخواست هریک از طرفهای متعاقد در قلمرو هر طرف متعاقد در موارد زیر تشکیل جلسه دهد:

الف) بحث و بررسی در مورد مسائلی که ممکن است در اجرای این موافقتنامه بروز نماید؛

ب) انجام تحقیقات و مطالعات مشترک درخصوص ارائه خدمات جدید در زمینه حمل و نقل دریایی

ماده ۱۷- حل و فصل اختلافها

- ۱- هرگونه اختلاف ناشی از اجراء یا تفسیر این موافقتنامه، از طریق مذاکره و مشاوره توسط مقامهای صلاحیتدار طرفهای متعاقد حل و فصل خواهد شد.
- ۲- چنانچه اختلاف از طریق فوق حل و فصل نشود، موضوع از طریق مجاری دیپلماتیک حل و فصل خواهد شد.

ماده ۱۸- اصلاح موافقتنامه

این موافقتنامه تنها با توافق متقابل طرفهای متعاقد می‌تواند اصلاح شود و تغییرات و اضافات مزبور بخش جدایی‌ناپذیر آن خواهند بود و به‌صورت سندهای الحاقی (پروتکل‌های) جداگانه تهیه می‌گردند و با رعایت مفاد ماده (۲۰) این موافقتنامه لازم‌الاجراء خواهند شد.

ماده ۱۹- ارتباط با سایر موافقتنامه‌ها و وضعیت حقوقی دریای خزر

هیچ یک از مفاد این موافقتنامه به نحوی تعبیر نخواهد شد که پیش‌دآوری نسبت به نتایج مذاکرات مربوط به وضعیت حقوقی نهایی دریای خزر تلقی شود. این موافقتنامه خدشه‌ای به حقوق و تعهدات طرفهای متعاقد ناشی از سایر موافقتنامه‌های بین‌المللی که کشور آنها عضو آنها می‌باشند، وارد نخواهد کرد.

ماده ۲۰- لازم‌الاجراء شدن

این موافقتنامه سی‌روز پس از تاریخ دریافت آخرین اطلاعیه کتبی طرفهای متعاقد از طریق مجاری دیپلماتیک در مورد تکمیل تشریفات داخلی ضروری برای لازم‌الاجراء شدن آن توسط طرفهای متعاقد، لازم‌الاجراء خواهد شد. این موافقتنامه برای دوره زمانی نامحدود منعقد گردیده است. هریک از طرفهای متعاقد می‌تواند با ارائه یادداشت کتبی به طرف متعاقد دیگر از طریق مجاری دیپلماتیک این موافقتنامه را فسخ نماید. در این صورت موافقتنامه

سی روز پس از تاریخ دریافت یادداشت مزبور توسط طرف متعاقد دیگر، از درجه اعتبار ساقط خواهد شد.

ماده ۲۱ - زبان

این موافقتنامه شامل یک مقدمه و بیست و یک ماده در دو نسخه اصلی به زبان‌های فارسی، قزاقی، روسی و انگلیسی تنظیم شده است و هر چهار متن از اعتبار یکسان برخوردار هستند. در صورت اختلاف در تفسیر مفاد این موافقتنامه برای طرفهای متعاقد، متن انگلیسی ملاک خواهد بود.

این موافقتنامه در آستانه جمهوری قزاقستان در تاریخ ۲ دی ۱۳۹۵ هجری شمسی برابر با ۲۲ دسامبر ۲۰۱۶ میلادی به امضاء نمایندگان دولت‌های جمهوری اسلامی ایران و جمهوری قزاقستان رسید.

از طرف	از طرف
دولت جمهوری قزاقستان	دولت جمهوری اسلامی ایران

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحد و یک تبصره منضم به متن موافقتنامه، شامل مقدمه و بیست و یک ماده در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ بیستم آبان‌ماه یکهزار و سیصد و نود و هشت مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید. /ح

علی لاریجانی